

Joods monument 'beter even niet'

Er komt geen apart Joods monument in Westland ter herdenking van de slachtoffers van de Holocaust. De Stichting Joods Westland heeft dat besloten na overleg met het Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap (NIK) in Den Haag. „De belangrijkste redenen zijn incidenten bij monumenten elders met het groeiende antisemitisme”, zegt voorzitter Arie Storm.

Rien van den Anker

Westland

„Nu liever niet doen, is ons geadviseerd en als bestuur hebben we dat unaniem overgenomen”, vervolgt Storm. Op concrete voorbeelden van antisemitisme in Westland is de beslissing van de stichting Joods Westland niet gebaseerd, maar dus vooral ingegeven door het advies vanuit Den Haag.

In heel Nederland is het aantal antisemitische incidenten binnen de Joodse gemeenschap dit jaar flink toegenomen, stelt het Centrum Informatie en Documentatie Israël (CIDI), dat meldt dat 'verschillende Joodse instellingen onder racistische haatberichten wor-

den bedolven'. Daarom is er een campagne gestart tegen Jodenhaat. In een aantal grote steden hangen posters in de bushokjes om meer bewustwording te creëren.

In januari vorig jaar werden de Joodse slachtoffers uit het Westland herdacht in het kader van de 75-jarige herdenking van de Tweede Wereldoorlog. Dat gebeurde toen op het Naaldwijkse Wilhelminaplein waar het (tijdelijke) monument 'Levenslicht' met 500 blauwverlichte steentjes van Daan Roosegaarde was geplaatst. Die verwezen naar het Joodse gebruik steentjes op graven te leggen ten teken dat de doden niet vergeeten worden.

Het ontwerp van Roosegaarde was overigens onderdeel van een landelijk project, waarbij op ruim

De Joodse slachtoffers worden nu ook herdacht bij de bestaande Westlandse monumenten '40-'45

– Arie Storm

◀ **Onthulling van het lichtmonument Levenslicht op het Wilhelminaplein in Naaldwijk.**

FOTO THIERRY SCHUT

150 plaatsen tijdelijke monumenten werden opgericht met in totaal 104.000 verlichte stenen. Dat getal verwijst naar het aantal Holocaustslachtoffers in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het Naaldwijkse monument met de verlichte stenen was er maar kort; na 2 februari verdween het weer.

„De 51 hier geboren slachtoffers verdienen het om meer te worden herdacht”, zei Harry Groenewegen van de stichting toen. De Stichting Joods Westland pleitte er daarom voor om de stenen van Roosegaarde een definitieve plek te geven. Groenewegen wist ook al twee potentiële locaties. Een daarvan is het

gemeentehuis aan de Verdilaan, waar dagelijks veel publiek komt. „Maar ook het Heilige Geesthofje zou perfect zijn, het kapelletje daar is lang de enige Westlandse synagoge geweest.”

Kort na het verdwijnen van het tijdelijke monument stelde D66-steenraadslid Maxim van Ooijen, ondersteund door CDA-raadslid Cor van der Mark, vragen aan wethouder Piet Vreugdenhil waarin zij voorstelden om te komen tot een permanent Joods monument, zoiets als dat met de Roosegaarde-steenjes. „Dat bleek niet mogelijk vanwege kunstenaarsrechten”, aldus Van Ooijen. „Maar we hebben

toen gezegd dat er naar iets anders zou kunnen worden gezocht. Zo werd ook gedacht aan het plaatsen van een plaquette met de namen van de 50 in Westland geboren Joden.”

Die lijst was kort tevoren ingeleverd voor Amsterdam, waar een zogenoemd Namenmonument is opgericht met alle Nederlands-Joodse slachtoffers.

Restauratie

De SJW maakt zich onder meer hard voor de restauratie van de Joodse begraafplaats aan de Opstalweg in Naaldwijk. Zij organiseert ook wandelingen langs Joodse plekken in de regio, zoals het Naaldwijkse Heilige Geesthofje waar bijna een eeuw een synagoge was gevestigd. 'Die locatie zou perfect zijn voor zo'n Joods monument', aldus de SJW vorig jaar.

Naar aanleiding van die gesprekken is het besluit genomen om geen monumentinitiatieven meer te nemen. De stichting heeft onlangs de wethouder daarover geïnformeerd. „De Joodse slachtoffers worden nu ook herdacht bij de bestaande Westlandse monumenten '40-'45.”